

Qarabağda görünməmiş quruculuq işləri İlham Əliyev azad etdiyi torpaqları dirçəldir

Prezident İlham Əliyev Laçında kiçik su-elektrik stansiyalarının açılışlarında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Laçın rayonunda "AzərEnerji" ASC-nin "Zabux" və "Qarıqışlaq" Kiçik Su-Elektrik stansiyalarının (KSES) açılışlarında iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "AzərEnerji" ASC-nin prezidenti Baba Rzayev dövlətimizin başçısına görülən işlər barədə məlumat verdi.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur regionunda həyata keçirilən "yaşıl hidroenerji" layihələri və perspektiv hədəflər haqqında məlumat verildikən bildirildi ki, dövlətimizin başçısı tərəfindən irəli sürülən "Yaşıl Enerji" Zonasının yaradılmasına dair strateji baxış və 2030-cu ilə qədər ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafına dair beş milli prioritetdən birinin "Təmiz ətraf mühit və yaşıl artım ölkəsi" kimi təsbit edilməsi, həmçinin Azərbaycan Prezidentinin Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının hidroenerji potensialının yenidən tədqiqi barədə "AzərEnerji" ASC-yə verdiyi tapşırığın icrası məqsədilə işğal dövründə dağıdılmış su-elektrik stansiyalarından əlavə, ekoloji normalar daxilində yeni su-elektrik stansiyalarının tikintisi barədə hesabata hazırlanaraq təqdim edilib. Hesabat əsasında, bölgədə ümumi gücü 467 MvT olan 72 kiçik su-elektrik stansiyası olacaq.

Diqqətə çatdırıldı ki, dövlətimizin başçısının regionun dayanıqlı elektrik təchizatı infrastrukturunun yaradılması və hidroenerji ehtiyatlarından səmərəli istifadə istiqamətində tapşırıqlarına uyğun olaraq, regionun sərt, keçilməz iqlim və relyef şəraitinə rəğmən, üç ildən az bir müddətdə ümumi gücü 226 MvT olan 28 su-elektrik stansiyası yenidən qurulub və ya yeni tikilib. Ümumi gücü 44 MvT olan 4 su-elektrik stansiyasında isə avadanlıqların quraşdırılması və sazlama işləri icra edilir. Nəticədə, bütün region üzrə dayanıqlı elektrik təchizatı sxemi yaradılıb və COP29 tədbirinin keçirilməyi, "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilmiş 2024-cü ilin birinci yarısında ümumi gücü 270 MvT olan 32 su-elektrik stansiyası istismara verilməkdir. Bu stansiyalarda il ərzində 600 milyon kilovat-saatdan çox "yaşıl enerji" istehsal ediləcək. Bu da 160 milyon kubmetrdən artıq təbii qaza qənaət edilməsi, atmosferə atılan karbon qazının (CO2) həcmindən isə 330 min tondan çox azalması deməkdir. Bundan əlavə, ümumi gücü

37,5 MvT olan 6 kiçik su-elektrik stansiyası layihəsinin icrası ilə bağlı tender prosedurlarının keçirilməsinə başlanılıb. Bu layihələr üzrə stansiyaların 2025-ci ilin birinci yarısında istismara verilməsi gözlənilir. Bildirildi ki, ölkənin enerji sistemi tarixində ilk dəfə Qarabağ və Şərqi Zəngəzur regionlarının elektrik enerjisi tələbatı 100 faiz "yaşıl enerji" hesabına təmin edilir və tələbatdan artıq qalan həcm ölkə enerji sistemə ötürülür. Perspektiv layihələr də nəzərə alınırsa, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları ərazisində icra edilmiş və icrası gözlənilən "yaşıl enerji" layihələri ümumilikdə 1100 MvT təşkil edir ki, bu da regionun

mövcud enerji tələbatından 12-15 dəfə çoxdur. Regionun 2040-cı il üçün ümumi güc tələbatı 1000 MvT proqnozlaşdırılır ki, bu da icra olunacaq "yaşıl enerji" layihələrinin həcmi nəzərə alınmaqla 20 il sonra bölgənin tam olaraq "yaşıl enerji" ilə təmin ediləcəyi deməkdir.

Sonra dövlətimizin başçısına "Zabux" və "Qarıqışlaq" Kiçik Su-Elektrik stansiyalarında (KSES) görülən işlər barədə məlumat verildi.

Qeyd edildi ki, "Zabux" KSES 2,8 MvT, "Qarıqışlaq" KSES isə 4 MvT gücündədir. "Zabux" KSES-də il ərzində 8-9 milyon, "Qarıqışlaq" KSES-də il ərzində 11-12 milyon kilovat-saat "yaşıl enerji" istehsal ediləcək. Stansiyaların enerjisistemə

inteqrasiyası üçün yeni yarımsansiyalar tikilib, 35 kV-luq yeni elektrik verilişi xətti çəkilib. Yeni optik kabel xətti çəkilməklə stansiyalar ölkə enerji sisteminin mərkəzləşmiş SCADA sistemində inteqrasiya edilib. Nəticədə, rəqəmsal qaydada açılıb-qoşulma, intellektual idarəetmə, operativ monitorinq və təhlil aparılması mümkün olmaqla yanaşı, stansiyalara Bakıdan nəzarətin ölcətanlığı təmin edilib. Zabux çayının tam olaraq Azərbaycanın enerji sistemində inteqrasiya edilməsi, azsulu və itixan dağ çayı olduğunu nəzərə alsaq, azsulu mövsümlərdə də bu stansiyaların məhsuldar istismarı mümkün olacaq.

Prezident İlham Əliyev stansiyaları işə saldı.

